

Haarlem

Gemeente Haarlem

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Raadsfractie CDA

Datum 9 mei 2017
Ons kenmerk 2017/165537
Contactpersoon S. Daru
Doorkiesnummer 023-5113872
E-mail sdaru@haarlem.nl
Onderwerp Beantwoording artikel 38 vragen CDA over ouderenmishandeling

Geachte heer/mevrouw,

Op 3 april 2017 heeft u vragen gesteld ex art. 38 RvO inzake ouderenmishandeling in Haarlem.

Met deze brief geven wij antwoord op uw vragen. Hieronder is uw vraag steeds cursief weergegeven waarna het antwoord van het college volgt. Voor een compleet beeld van de context voegen wij uw brief bij deze antwoordbrief.

- 1. Hoeveel meldingen van ouderenmishandeling heeft het SHG over het jaar 2015 en 2016 in Haarlem gehad?*

Antwoord: Het SHG bestaat niet meer, het is in 2015 in Veilig Thuis opgegaan.

De cijfers van het SHG van 2015 zijn niet naar gemeente uitgesplitst. Voor 2016 gaat het in Haarlem om de volgende aantallen: 52 meldingen en daarnaast 25 adviezen.

Wanneer we naar de hele regio van Veilig Thuis Kennemerland kijken kunnen we wel iets zeggen over de cijfers door de jaren heen:

In 2016 waren er in de regio 131 meldingen ouderenmishandeling. In 2015 waren er in de regio 180 meldingen, in 2014 154 meldingen en in 2013 131 meldingen. In 2016 gaf Veilig Thuis naast de meldingen ook 70 adviezen ouderenmishandeling.

De afname in 2016 zou kunnen liggen aan de verschuiving van meldingen naar adviezen: Veilig Thuis adviseert professionals als zij al betrokken zijn en zelf hulp en ondersteuning kunnen bieden. Vaak is het dan niet noodzakelijk of wenselijk om een melding op te nemen.

Haarlem

2017/165537

2

2. *De professionals zijn sinds 2013 verplicht te werken volgens de Wet meldcode huiselijk geweld. Beschikken alle medewerkers van het SHG over deze meldcode?*

Antwoord: Alle medewerkers van Veilig Thuis zijn zeer goed bekend met de meldcode. De meldcode bestaat uit de volgende vijf stappen:

1. In kaart brengen van signalen
2. Overleg met collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis
3. Gesprek met cliënt
4. Wegen van het geweld, bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen
5. Beslissen: hulp organiseren of melden

De medewerkers van Veilig Thuis vervullen hun rol met name bij stap 2 (collegiale consultatie), 4 (wegen van geweld) en 5 (melden en/of zorg organiseren).

3. *Welke organisatie(s) in Haarlem verwezen in het jaar 2015 en 2016 het meest naar het SHG als het gaat om ouderenmishandeling?*

Antwoord:

In 2016 waren dit de hoofdmelders voor de hele regio Kennemerland: Politie 72 keer, ziekenhuis 18 keer, thuiszorg 16 keer, familie 15 keer, hiernaast een variëteit aan overige melders.

Kijken we alleen naar Haarlem dan zijn dit de cijfers: In 49 gevallen was de melder/adviesvrager een professional (22 Politie, 5 huisarts, 4 ziekenhuis, 4 thuiszorg). 13 zaken werden aangekaart door het sociaal netwerk rond de oudere. In 5 gevallen nam de oudere zelf contact op. In 4 gevallen is de melder niet ingevuld. Naar aanleiding van deze 52 meldingen zijn 26 onderzoeken ingesteld, in 60% werd huiselijk geweld geconstateerd.

4. *Het SHG werkte nauw samen met de ouderenadviseurs van Kontext en de lijnen waren kort. Hoe verloopt de samenwerking met het SHG en de Sociaal wijkteams momenteel?*

Antwoord:

De samenwerking van Veilig Thuis met de sociale wijkteams op het vlak van ouderen is nog beperkt. Momenteel worden nog de meeste zaken van ouderenmishandeling die binnenkomen bij Veilig Thuis ook door Veilig Thuis zelf opgepakt.

Er wordt gewerkt aan meer deskundigheid in het wijkteam op het gebied van huiselijk geweld, waaronder ouderenmishandeling. Over het verbeteren van de samenwerking tussen Veilig Thuis en de wijkteams zijn regelmatige gesprekken op beleids- en uitvoeringsniveau.

Eén wijkteam heeft een voormalig ouderenadviseur. In 6 van de 8 wijkteams werkt een wijkverpleegkundige ouderenzorg met goede lijnen met huisartsen en praktijkondersteuners van de huisartsen. In de andere twee wijkteams zijn ervaren wijkverpleegkundigen actief. In alle teams werken daarnaast maatschappelijk werkers die bekend zijn met ondersteuning bij huiselijk geweld en er zijn medewerkers met veel financiële kennis.

Haarlem

2017/165537

3

5. *Is de samenwerking tussen SHG en sociaal wijkteams te vergelijken met de samenwerking van de ouderenadviseurs?*

Antwoord:

Zowel het SHG als de positie van de ouderenadviseurs is veranderd. De samenwerking uiteraard ook. In het wijkteam is generalistische kennis over ouderen en huiselijk geweld. Afhankelijk van de samenstelling van het wijkteam is er ook specialistische kennis bij de maatschappelijk werkers of de wijkverpleegkundigen rond ouderenmishandeling. De wijkteams zijn in ontwikkeling en er wordt voortdurend gewerkt aan hun deskundigheid.

Zo worden er in mei voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd waar Veilig Thuis medewerkers van de wijkteams traint. Op verzoek van het sociaal wijkteam, krijgt elk wijkteam vanaf begin mei een eigen contactpersoon binnen Veilig Thuis. Er wordt op wijkteamniveau specifiek gekeken hoe verdere deskundigheidsbevordering op dit terrein moet worden vormgegeven. Het wijkteam én Veilig Thuis nemen deel aan het pilotproject “ontspoorde mantelzorg” (zie ook vraag 9).

6. *Wat vindt u van het feit dat de huidige sociaal wijkteams niet allemaal beschikken over specialisten zoals ouderenadviseurs?*

Antwoord:

Wijkteams beschikken over generalisten en specialisten en over een uitgebreid netwerk van externe deskundigen en professionals uit andere instellingen. Expertise op het gebied van ouderenmishandeling is beschikbaar vanuit Veilig Thuis en wordt binnen het netwerk ouderenmishandeling uitgewisseld.

7. *Waar verwijst het SHG naartoe inzake langdurige begeleiding inzake ouderenmishandeling?*

Antwoord:

Verbetering van de langdurige begeleiding van ouderen in zaken waar ouderenmishandeling speelt is nog in ontwikkeling in Haarlem. Er liggen goede mogelijkheden om aan te sluiten bij de praktijkondersteuners ouderen van de huisartsen. Daarnaast wordt ingezet op netwerkstructuren waarin expertise op de verschillende vormen van ouderenmishandeling samen wordt gebracht. De problematiek is heel complex. Zo is financiële uitbuiting meer in de belangstelling, ook bij financiële instellingen. Dat roept ook weer nieuwe vragen op over de aanpak. Daarnaast worden middels de consultatienetwerken van Veilig Thuis de partners van de zorgsector en de GGZ betrokken bij casuïstiekbespreking.

Haarlem

2017/165537

4

8. *De ouderenadviseurs van Kontext werkten preventief en integraal als het om ouderenmishandeling gaat. Bent u het met ons eens dat er in alle sociaal wijkteams minimaal 1 ouderenadviseur aan het team moet deelnemen?*

Antwoord:

In elk wijkteam moet expertise rond ouderenmishandeling zijn. Dit is niet noodzakelijk afhankelijk van de aanwezigheid van een ouderenadviseur. Ook maatschappelijk werkers en wijkverpleegkundigen moeten hierin een rol spelen. De mogelijkheid om Veilig Thuis in te zetten om mee te denken is hierop een goede aanvulling.

9. *De gemeente is volledig en integraal verantwoordelijk voor het voorkomen en aanpakken van huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling. Hoe denkt u preventie binnen de gemeente Haarlem vorm te geven? Wat doet de gemeente om ouderenmishandeling te voorkomen? En meer in het bijzonder, hoe is de communicatie omtrent dit belangrijke onderwerp richting de burgers geregeld?*

Antwoord:

In het beleidskader “Een Veilig thuis 2015 – 2020- Evaluatie en beleidskader huiselijk geweld en kindermishandeling Regio Midden- en Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer” heeft de regio geconstateerd dat er een toename was van het aantal meldingen ouderenmishandeling.

In het kader van en met begeleiding vanuit het landelijk actieplan “Ouderen in veilige handen” heeft de gemeente Haarlem een pilot uitgevoerd rond financiële uitbuiting van ouderen, samen met een aantal maatschappelijke partners, waaronder Veilig Thuis, de Rabobank, advocaten en notarissen. Deze pilot heeft onder meer tot gevolg gehad dat de Rabobank een landelijke meldcode heeft gemaakt. Lokale bankdirecteuren hebben expliciet de opdracht gekregen om hier met maatschappelijke partners aandacht aan te besteden en voorlichting en aanpak te initiëren. In november en in februari hebben vervolgbijeenkomsten plaatsgevonden.

Het landelijk actieplan heeft een vervolg gekregen in de vorm van nieuwe pilots, maar dit keer rond het probleem van ‘ontspoorde mantelzorg’. De pilots richten zich op het ontwikkelen en borgen van beleid om ‘ontspoorde mantelzorg’ te voorkomen, beter te signaleren en waar nodig aan te pakken. In Haarlem werkt de gemeente in deze pilot met Tandem, Wijkgerichte Zorg en Veilig Thuis op de verbetering van de signalering en aanpak van ontspoorde mantelzorg. Dat is uitgewerkt in drie actielijnen:

- Realiseren van voldoende kennis over de problematiek en vaardigheden voor de aanpak daarvan bij kernpartners in de uitvoering: de Wijkgerichte Zorg, wijkteams, consultants in de toegang tot de Wmo, Veilig Thuis en mantelzorgondersteuning.
- Ontwikkeling van een aanpak die past bij de problematiek en aansluit op de bestaande structuren in (de wijken van) Haarlem.

Haarlem

2017/165537

5

- Verbreding van kennis over problematiek en aanpak naar relevante andere mogelijke 'signaleerders'.

Veilig Thuis verzorgt jaarlijks bijeenkomsten voor de aandachtsfunctionarissen wet meldcode waar ouderenmishandeling als thema vrijwel altijd op de agenda staat.

De gemeente sluit voor voorlichting en communicatie graag aan bij de landelijke campagne rond huiselijk geweld en ouderenmishandeling. Veilig Thuis communiceert over hoe en waar signalen kunnen worden afgegeven, waar advies te krijgen valt en waar eventueel een melding kan worden gedaan.

Hoogachtend,

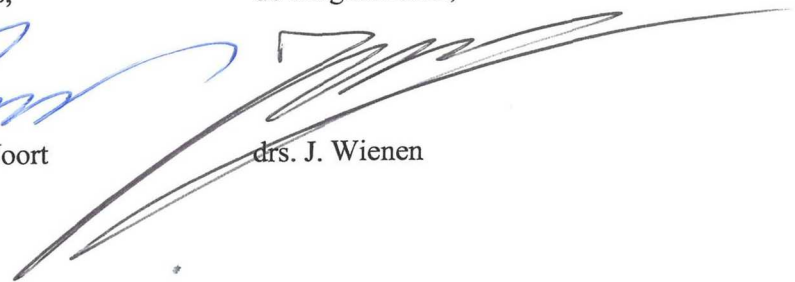
Het college van burgemeester en wethouders,

de loco-secretaris,

de burgemeester,

drs. R.J.A. van Noort

drs. J. Wienen